

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jitky Denemarkové a soudců Mgr. Patricie Adamičkové a Mgr. Pavla Freiberta ve věci

žalobkyně: **Ing. Alice K.**, narozená dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupena advokátem Mgr. Michalem Zahnášem
sídlem tř. Svobody 645/2, 779 00 Olomouc

proti
žalované: **AXA pojišťovna a.s.**, IČO 28195604
sídlem Lazarská 13/8, 120 00 Praha 2
zastoupena advokátem Mgr. Radkem Kocourkem
sídlem Havlíčkova 1043/11, 110 00 Praha 1

o 3.553.592 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 5. února 2020, č. j. 22 C 151/2018-128,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku II. o věci samé **potvrzuje**, ve výroku III. o náhradě nákladů řízení mezi účastníky navzájem **se mění** jen tak, že výše náhrady činí 47.336 Kč, jinak **se** i v tomto výroku **potvrzuje**.
- II. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 4.114 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Radka Kocourka.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Horáčková.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni do 3 dnů od právní moci rozsudku částku 1.704 Kč (výrok I.), zamítl žalobu co do požadavku žalobkyně na zaplacení částky 3.553.592 Kč spolu s úrokem z prodlení z této částky ve výši 8,05 % ročně od 16. 1. 2018 do zaplacení (výrok II.) a uložil žalované povinnost k náhradě nákladů řízení žalobkyně ve výši 19.079 Kč (výrok III.).
2. Rozhodl tak o žalobě, podané u soudu dne 25. 7. 2018, kterou se žalobkyně jakožto poškozená domáhala vůči žalované pojišťovně pojištění plnění z pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem motorového vozidla Mercedes Benz, RZ: xxx, jehož řidič dne 31. 10. 2015 způsobil dopravní nehodu, při níž byla zraněna žalobkyně i její manžel, který na následky úrazu zemřel. Žalobkyně se domáhala plnění ve výši 62.931 Kč na bolestném, částky 1.007.076 Kč za ztížení společenského uplatnění, věcné škody 33.843 Kč a v neposlední řadě též přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou jí v důsledku úmrtí manžela v podobě peněžité částky 3.553.592 Kč.
3. Žalovaná se podané žalobě bránila tím, že veškeré odůvodněné nároky žalobkyně byly již uspokojeny, a to nároky na náhradu věcné škody, bolestného i náhrady za ztížení společenského uplatnění v plné výši, zadostiučinění za nemajetkovou újmu pozůstalé manželky pak v částce 800.000 Kč; tuto částku žalovaná považuje za adekvátní.
4. V průběhu řízení byla žaloba částečně vzata zpět co do nároku žalobkyně na náhradu věcné škody, bolestného a ztížení společenského uplatnění, jakož i části souvisejícího úroku z prodlení; v tomto rozsahu bylo řízení zastaveno usnesením soudu prvního stupně ze dne 28. 3. 2019, č. j. 22 C 151/2018-116. Předmětem řízení tak zůstala zbývající část požadovaného zadostiučinění za újmu plynoucí z úmrtí manžela žalobkyně, a to včetně příslušenství, a konečně také neuhrazená část úroku z prodlení z částek, které byly v mezidobí žalobkyni vyplaceny.
5. Soud prvního stupně při svém rozhodnutí vyšel především z nesporných tvrzení účastníků o tom, že dne 31. 10. 2015 ve 14:00 hodin došlo na silnici č. xxx v 22,349 km mezi obcemi xxx a xxx k dopravní nehodě, při níž se střetl osobní automobil Mercedes-Benz C 270, RZ: xxx, s cyklisty (žalobkyní a jejím manželem), dopravní nehodu zavinil řidič automobilu. Následkem dopravní nehody došlo k úmrtí manžela žalobkyně, ke zranění žalobkyně i ke škodě na jejím majetku. Ke dni dopravní nehody bylo na základě pojistné smlouvy č. 8510307660 sjednáno pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem předmětného vozidla právě u žalované pojišťovny. Ve vztahu k částkám v souhrnné výši 1.103.850 Kč (bolestné, náhrada za ztížení společenského uplatnění a náhrada věcné škody) měl soud prvního stupně za zjištěné, že jejich splatnost nastala ke dni 15. 1. 2018, k úhradě však došlo až po podání žaloby, a to dne 2. 10. 2018. Na základě provedeného dokazování pak soud prvního stupně dospěl též k závěru o tom, že žalobkyni smrt jejího manžela silně zasáhla, jednalo se o ztrátu nečekanou a bolestnou. S manželem měli dlouhodobý blízký a šťastný vztah trvající od xxx 1992, manželství bylo bezdětné. Zemřelý manžel byl životní láskou žalobkyně, byl jí oporou i v pracovním a politickém životě, trávili spolu volný čas, věnovali se sportu. Po nehodě našla žalobkyně manžela bezvládně ležet, asistovala při jeho resuscitaci. Po smrti manžela má žalobkyně problémy se spánkem, začaly jí padat vlasy, vyhýbá se kamarádkám s rodinami, nemůže realizovat dřívější společné sny, neplánuje budoucnost, nedovede si představit, že by si našla dalšího partnera. Částka 800.000 Kč byla žalobkyni z tohoto titulu přiznána vůči viníkovi nehody (řidiči předmětného vozidla) v trestním řízení rozsudkem Okresního soudu v Přerově ze dne 20. 3. 2017, č. j. 2 T 201/2016-494, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 18. 9. 2017, č. j. 68 To 281/2017-532.
6. Po právní stránce soud prvního stupně ve vztahu k již uhrazeným částkám konstatoval, že žalovaná byla s úhradou částky 1.103.850 Kč v prodlení od 16. 1. 2018 do 2. 10. 2018, je proto povinna zaplatit žalobkyni úrok z prodlení podle ustanovení § 1970 o. z. Tento úrok z prodlení

byl dosud uhrazen pouze zčásti, zbývá proto na něj doplatit ještě částku 1.704 Kč, kterou soud prvního stupně z tohoto titulu žalobkyni přiznal. Pokud pak jde o žalobkyní požadované přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou jí úmrtím manžela, konstatoval soud prvního stupně, že žalobkyni toto právo vůči žalované svědčí podle ustanovení § 2959 o. z. ve spojení s ustanovením § 6 odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZPovRuč**“). Současně však soud prvního stupně dovodil, že okolnostem této věci odpovídá peněžité zadostiučinění v částce 800.000 Kč, které již bylo žalobkyni vůči viníkovi nehody přiznáno trestním soudem a které jí bylo na tomto základě též vyplaceno. Zohlednil přitom jak úzký a intenzivní vztah žalobkyně k jejímu manželovi včetně její částečné finanční závislosti na něm, tak i trauma způsobené přítomností žalobkyně při nehodě manžela a jeho resuscitaci, jakož i následné chování samotného viníka; dále soud prvního stupně zohlednil i dílčí satisfakci v podobě odsouzení viníka, jeho snahu poskytnout první pomoc a přiznání viny, míru jeho zavinění (ve formě nedbalosti) i jeho poměry (přiznané zadostiučinění je na samé hranici částky, která je pro viníka likvidační, na druhé straně je však právě pro takový případ sjednáno pojištění u žalované). Tuto částku považuje soud prvního stupně za odpovídající zásadám slušnosti. Odkázal v té souvislosti též na judikaturu, zejména rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 25 Cdo 894/2018 (publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. R 85/2019 civ., dále jen „**R 85/2019**“), který vychází ze základní částky zadostiučinění v obdobných případech odvozené z dvacetinásobku průměrné mzdy v předchozím kalendářním roce (zde by šlo o částku 513.720 Kč), která by zásadně neměla být modifikována o více než 50 % (v případě žalobkyně došlo k navýšení o 55 %). Soud prvního stupně při svém rozhodnutí zohlednil i další případy obdobných újem a i v tomto srovnání posoudil žalobkyni již dříve přiznanou a vyplacenou částku jako dostačující (resp. dokonce „rekordní“), byť současně konstatoval, že žádné zadostiučinění není způsobilé plně vyvážit smrt milovaného manžela. Další žalobkyní požadované zadostiučinění proto žalobkyni nepřiznal a žalobu z tohoto důvodu ve zbývajícím rozsahu zamítl.

7. O náhradě nákladů řízení pak soud prvního stupně rozhodl podle ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř., neboť žalobkyně byla procesně úspěšná ve vztahu k nárokům na náhradu bolestného, ztížení společenského uplatnění a věcné škody (tyto byly žalobkyni uhrazeny až v průběhu řízení a žaloba byla poté vzata zpět), neúspěšná pak byla co do nároku na další zadostiučinění za újmu způsobenou jí smrtí jejího manžela; nároky na bolestné, ztížení společenského uplatnění a zadostiučinění za další nemajetkovou újmu žalobkyně pak soud prvního stupně zohlednil tarifní hodnotou 50.000 Kč. Žalobkyni proto přiznal poměrnou část (45 %) náhrady nákladů řízení spočívajících v odměně advokáta podle příslušných ustanovení vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**AT**“) za jednotlivé zjištěné úkony právní služby, náhrady hotových výdajů a 21% DPH.
8. Proti tomuto rozsudku, a to pouze proti zamítavému meritornímu výroku II., podala žalobkyně včasné odvolání. V něm namítala, že ačkoli soud prvního stupně správně a úplně zjistil skutkový stav věci, dospěl k nesprávnému právnímu závěru, pokud jde o hodnocení limitujících faktorů bránících přiznat žalobkyni zadostiučinění v jí požadované výši. Odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně v tomto směru považuje žalobkyně za nedostatečné, když toliko poukazuje na závěry rozhodnutí R 85/2019. V rámci doplnění svého odvolání pak žalobkyně připomněla postoj škůdce, který ji po nehodě nekontaktoval s nabídkou pomoci ani s omluvou, navíc se opětovně dopustil přestupku při řízení motorového vozidla (řízení pod vlivem THC); samotné odsouzení nelze ve světle těchto okolností považovat za jakoukoli satisfakci. Ani samotné přiznání viníka v těchto souvislostech nelze hodnotit jako okolnost rozhodnou pro úvahu o výši přiznaného zadostiučinění, když jde o legitimní způsob vedení jeho vlastní obhajoby. Jeho majetkové poměry jsou v těchto souvislostech rovněž bez podstatného významu, zvláště pokud tato nyní projednávaná žaloba směřuje nikoli přímo vůči němu, nýbrž proti pojišťovně. Zdůraznila, že lidský život je natolik cenný, že není možné jej vyvážit určením jakékoli finanční

částky, která může nanejvýš pouze zmírnit následky spojené s utrpením sekundární oběti. Z okolností této věci pak žalobkyně připomněla svůj blízký vztah k manželovi, dobu trvání jejich manželství (23 let) i skutečnost, že byla očitým svědkem jeho skonu, navíc za situace, kdy sama byla zraněna a potřebovala lékařskou pomoc. Srovnání provedené soudem prvního stupně žalobkyně považuje za nepřiléhavé, neboť nelze porovnávat vztah manželů v dlouhodobém harmonickém soužití se vztahem příbuzných k novorozenému dítěti. S odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 2706/19, žalobkyně zdůraznila, že každý případ je jedinečný a náhradu proto nelze vyčíslit pouze s ohledem na případy minulé; výslovně přitom označil tabulkový způsob stanovení nemajetkové újmy za neústavní; obdobná situace přitom soudy doposud řešena nebyla. Žalobkyně proto navrhla změnu napadeného rozhodnutí tak, že požadované zadostiučinění (včetně příslušenství) jí bude v plném rozsahu přiznáno.

9. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil jakožto věcně správný s tím, že odvolání žalobkyně považuje za nedůvodné.
10. Po zjištění, že odvolání je přípustné (§ 202 o. s. ř. *a contrario*), bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.) a osobou k tomu oprávněnou (§ 201 o. s. ř.), odvolací soud přezkoumal ve smyslu ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř. napadený rozsudek i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně směřující proti zamítavému meritornímu výroku II. napadeného rozsudku není důvodné.
11. Soud prvního stupně při svém rozhodnutí vyšel z řádně zjištěného skutkového stavu věci, ostatně v tomto směru ani sama žalobkyně soudu prvního stupně ničeho nevytýká; po skutkové stránce proto lze na odůvodnění napadeného rozhodnutí bez dalšího odkázat.
12. Takto správně zjištěný skutkový stav věci pak soud prvního stupně správně posoudil i po právní stránce, ani v tomto směru mu odvolací soud nemá čeho vytknout. Své úvahy soud prvního stupně srozumitelně a precizně vysvětlil, odvolací soud proto v podrobnostech i na tuto část odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje.
13. Pouze ve stručnosti na tomto místě odvolací soud shrnuje, že pokud jde o samotný právní základ nároku, vyšel soud prvního stupně správně z ustanovení § 2959 o. z., podle kterého je škůdce při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví povinen odčinit duševní útrapy manželů, rodičů, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení; nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti, samotný základ odpovědnosti pak plyne z ustanovení § 2927 o. z., neboť škoda byla v tomto případě způsobena provozem motorového vozidla. Podle ustanovení § 6 odst. 2 písm. a) ZPovRuč je pak pojistitel povinen za pojištěného škůdce uhradit v rozsahu a ve výši podle občanského zákoníku poškozenému mimo jiné způsobenou újmu vzniklou ublížením na zdraví nebo usmrcením; poškozenému svědčí vůči pojistiteli přímý nárok podle ustanovení § 9 odst. 1 ZPovRuč. Potud není mezi účastníky sporu ani co do právního hodnocení věci.
14. Žalobkyně ve svém odvolání brojí toliko proti posouzení jednotlivých okolností rozhodných pro výši přiměřeného zadostiučinění. K těmto námitkám odvolací soud uvádí následující.
15. Soudu prvního stupně především není namístě vytýkat, že vychází z aktuální a věci přílehlavé judikatury dovolacího soudu (zejména R 85/2019). Byť v právním systému České republiky není zakotvena precedenční závaznost soudních rozhodnutí, nelze přehlédnout, že jednotná rozhodovací praxe je významným prvkem v rámci uplatňování zásady právní jistoty. Ke sjednocování rozhodovací praxe soudů je přitom výslovně povolán právě Nejvyšší soud (§ 14 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Zohlednění jiných rozhodnutí v obdobných věcech pak výslovně vyžaduje též ustanovení § 13 o. z. Ve vztahu ke konkrétnímu citovanému rozhodnutí Nejvyššího soudu pak je třeba uvést i to, že bylo přezkoumáno Ústavním soudem, který svým usnesením ze dne 23. 4. 2019, sp. zn. IV. ÚS 4156/18, ústavní stížnost směřující proti tomuto rozhodnutí odmítl.

16. Pokud žalobkyně proti tam nastíněnému rámcovému postupu při určení výše zadostiučinění brojila s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 2706/19, pak je třeba připomenout, že jakkoli tento nález podrobil kritice určitou paušalizaci přiznávaných náhrad či algoritmizaci postupů vedoucích k určení jejich výše, nezpochybnil zásadní platnost kritérií dovozovaných judikaturou Nejvyššího soudu a shrnutých právě v rozhodnutí R 85/2019. V daném konkrétním případě pak je zřetelné, že důvodem pro kasační rozhodnutí Ústavního soudu nebyla samotná výše „obvyklého rozmezí“ přiznávaných částek, nýbrž skutečnost, že v konkrétní tam řešené věci byly zřetelně dány okolnosti odůvodňující přiznání zadostiučinění mimo tyto hranice, nebyly však v rámci tam přezkoumávaných rozhodnutí zohledněny.
17. Ve světle právě uvedeného je pak především třeba připomenout, že soud prvního stupně řádně zohlednil všechny pro věc relevantní okolnosti a s ohledem na kritéria vymezená judikaturou Nejvyššího soudu dospěl k závěru o tom, že tu jsou důvody pro přiznání zadostiučinění ve výši překračující částky vycházející z obecných zásad vyjádřených v rozhodnutí R 85/2019. Na rozdíl od věci řešené v nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 2706/19, se soud prvního stupně nespokojil s pouhým zjištěním rodinného vztahu, ale skutečně zodpovědně posuzoval i další rozhodující aspekty – intenzitu tohoto vztahu, věk zúčastněných, přítomnost žalobkyně při smrtelném úrazu manžela, otázku hmotné závislosti, případné poskytnutí jiné satisfakce, jakož i postoj škůdce a dopad události do jeho sféry, míru jeho zavinění i majetkové poměry. Zcela správně pak v souladu se zásadou proporcionality přihlédl i k jiným obdobným případům. V těchto ohledech tedy nelze soudu prvního stupně ničeho vytknout.
18. Ke konkrétním námitkám žalobkyně pak odvolací soud dodává následující.
19. Je nepochybné, že újmu na straně žalobkyně (a tím také výši odpovídajícího zadostiučinění) výrazně zvyšuje dlouhodobý, úzký a intenzivní vztah k zemřelému manželovi, jakož i skutečnost, že byla přímým svědkem jeho úrazu a umírání. Pokud jde o odsouzení viníka dopravní nehody, je nepochybně určitou (byť zcela zjevně nikoli dostačující) satisfakcí a nelze od něj odhlédnout jen proto, že tento nekontaktoval přímo žalobkyni s nabídkou pomoci či s omluvou (byť by v takovém případě šlo jistě o hodnotnější satisfakci podloženou vlastním vnitřním postojem škůdce). Stejně tak nelze podle názoru odvolacího soudu bez dalšího přehlížet samo přiznání škůdce, které lze rovněž za určitou satisfakci považovat. Je nicméně faktem, že další zjištěné okolnosti ve sféře škůdce význam těchto skutečností výrazně marginalizují. Je totiž na druhé straně zřetelné také to, že toto odsouzení a uložený trest reálně představovaly pravděpodobně jediný relevantní dopad do sféry škůdce, který se následně znovu dopustil přestupku proti bezpečnosti silničního provozu a z tragických následků zaviněné dopravní nehody se tak zjevně nepoučil. I proto nebylo přiznané zadostiučinění nijak zásadně modifikováno (snižováno), nýbrž právě naopak, došlo k jeho zásadnímu navýšení. Majetkové poměry škůdce pak vskutku mají v poměrech této věci zcela marginální význam, a to zejména s ohledem na fakt pojištění, jež má v daných souvislostech zajistit plnou náhradu i těm poškozeným, jimž za způsobenou újmu odpovídá škůdce, jehož majetkové poměry by jinak poskytnutí odpovídající náhrady znemožňovaly.
20. Z hlediska principu proporcionality je pak podstatné i srovnání nyní řešené věci s jinými obdobnými případy. Ani v tomto ohledu nelze soudu prvního stupně ničeho vytknout, když případ žalobkyně srovnával se ztrátou dítěte či rodiče. Je evidentní, že rodinné vztahy v nejužší rodině tvořené rodiči (manžely) a jejich dětmi dosahují té nejvyšší intenzity. Intenzitu újmy na straně matky, která přišla o novorozené dítě, nelze v žádném případě bagatelizovat tím, že tento vztah netrval tak dlouho, jako manželství žalobkyně a jejího manžela. Vztah matky k dítěti je kvalitativně zcela jiný, rozvíjí se prakticky od početí (resp. od okamžiku, kdy si ho je nastávající matka vědoma) a jeho jedinečnost je dána i tím, že nejen před porodem, ale do značné míry i po něm je novorozené dítě prakticky součástí mateřského těla (samo se tak vnímá a je v tomto ohledu na matce životně zcela závislé). Ztráta dítěte pak nepochybně působí nevýslovnou bolest, kterou lze zřejmě jen stěží s něčím srovnat. Rovněž ztráta rodiče pro nezletilé dítě (ve

srovnávaném případě šlo o dítě ve věku 7 let) je zcela zásadní životní ztrátou; v dané konkrétní porovnáváné věci šlo navíc o obdobné okolnosti – dopravní nehody byla účastna rovněž nezletilá, která svou matku viděla umírat, šlo přitom o prakticky jedinou blízkou osobu, neboť biologický otec o ni nejevila zájem, navíc byla na matce existenčně závislá. Aniž by odvolací soud jakkoli bagatelizoval ztrátu, kterou utrpěla žalobkyně, lze nepochybně uzavřít, že nedosahuje této intenzity. I z pohledu těchto případů pak nelze zadostiučnění, které již bylo žalobkyni poskytnuto, považovat za nepřiměřeně nízké.

21. Odvolací soud souhlasí se žalobkyní, že lidský život je natolik cenný, že není možné jej vyvážit určením jakékoli (ani sebevyšší) finanční částky; ta skutečně může vždy nanejvýš pouze do určité míry zmírnit následky spojené s utrpením oběti. V tomto ohledu však nelze pominout, že i sama žalobkyně svůj nárok vyčísluje za pomoci výpočtu, který v zásadě vychází nikoli z intenzity jejího vztahu k manželovi a z dalších pro věc významných okolností, nýbrž z toho, jaké finanční částky by si byl její manžel v průběhu dalšího života vydělal, případně jaký by obdržel důchod, a kolik by následně žalobkyni přispíval na chod domácnosti. Zde však nejde a z povahy věci ani nemůže jít o úbytek na příjmu, který by byl žalobkyni od jejího zemřelého manžela plynul, z takto „zjištěných“ částek proto nelze vycházet ani podpůrně.
22. Závěrem tedy odvolací soud konstatuje, že zamítavé meritorní rozhodnutí soudu prvního stupně je věcně správné, neboť již poskytnuté zadostiučnění v částce 800.000 Kč v souladu s ustanovením § 2959 o. z. odpovídá zásadám slušnosti, a to při zohlednění všech relevantních kritérií plynoucích ze související rozhodovací praxe dovolacího soudu i Ústavního soudu, jakož i v kontextu rozhodnutí vydaných soudy v obdobných (srovnatelných) věcech.
23. V souvislosti s napadeným meritorním rozhodnutím přezkoumal odvolací soud též akcesorický výrok o náhradě nákladů řízení, u nějž dospěl k závěru, že soud prvního stupně nesprávně určil výši přiznané náhrady.
24. Co do základu soud prvního stupně správně konstatoval, že právo na náhradu nákladů řízení přísluší žalobkyni. S ohledem na její částečný úspěch v řízení je třeba vyjít z ustanovení § 142 odst. 2, případně odst. 3 o. s. ř., a to v návaznosti na zjištění, zda je neúspěch účastníka pouze nepatrný, případně, zda je odůvodněn pouze úvahou soudu či znaleckým posouzením. Úspěch žalobkyně je dán co do části (původního) předmětu řízení v rozsahu jejího požadavku na náhradu bolestného (62.931 Kč), ztížení společenského uplatnění (1.007.076 Kč) a věcné škody (33.843 Kč); tyto nároky byly žalobkyni po zahájení řízení splněny, došlo proto ke zpětvzetí podané žaloby za okolností uvedených v ustanovení § 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř. a žalobkyni v tomto rozsahu přísluší právo na náhradu nákladů řízení. Naopak co do požadavku na zaplacení dalšího zadostiučnění v částce 3.553.592 Kč byla žalobkyně neúspěšná (její žaloba byla zamítnuta). Soud prvního stupně správně vyšel z poměru tarifních hodnot jednotlivých nároků, nesprávně však u nároků na náhradu bolestného a ztížení společenského uplatnění vyšel z paušální tarifní hodnoty 50.000 Kč podle ustanovení § 9 odst. 4 písm. a) AT. U těchto nároků nejde o věc osobnostních práv, nýbrž o – kvalitativně odlišnou – náhradu újmy na zdraví, kde je za tarifní hodnotu konstantně považováno konkrétní požadované či přiznané plnění. O věc osobnostních práv se v daném případě jedná toliko u požadavku žalobkyně na náhradu nemajetkové újmy vzniklé jí v důsledku úmrtí jejího manžela. Ve světle právě uvedeného pak je třeba uzavřít, že úspěch žalobkyně se týká v souhrnu částky (tarifní hodnoty) 1.103.850 Kč (bolestné, náhrada za ztížení společenského uplatnění a náhrada věcné škody), její neúspěch pak pouze jejího požadavku na náhradu nemajetkové újmy s tarifní hodnotou 50.000 Kč. Tento neúspěch je v poměru obou částek nepatrný (méně než 5 %), je proto třeba postupovat podle ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř. Žalobkyni tedy náleží plná náhrada účelně vynaložených nákladů řízení.
25. Tyto náklady sestávají z odměny advokáta ve výši 38.220 Kč, tj. po 12.740 Kč podle ustanovení § 7 AT ke každému ze 3 úkonů právní služby spočívajících v převzetí věci, sepisu žaloby a sepisu dalšího písemného podání ve věci samé (zpětvzetí). Za tarifní hodnotu je považována pouze

částka, ohledně níž byla žalobkyně úspěšná (která jí byla skutečně uhrazena), neboť ve zbytku se o účelně vynaložené náklady nejedná; za účelné totiž nelze považovat další dodatečné náklady spojené s tou částí předmětu řízení, ohledně níž žalobkyně úspěšná nebyla. Odměna také není přiznávána v souvislosti s účastí advokáta při ústním jednání soudu prvního stupně, které se již týkalo toliko nároku na náhradu nemajetkové újmy, ohledně něhož žalobkyně úspěšná nebyla (nejde proto o účelně vynaložené náklady). Nakolik byl v době ústního jednání předmětem řízení ještě i nárok na zaplacení části úroku z prodlení, pak je třeba zdůraznit, že tato částka je v poměru k tarifní hodnotě hlavního meritorního nároku nepatrná (představuje jen zhruba 3 %), odvolací soud ji proto v daném kontextu nezohledňuje. Ke každému ze shora uvedených účelných úkonů pak náleží advokátovi též náhrada hotových výdajů v paušální výši po 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 1, 3 AT, celkem tedy 900 Kč. Souhrn těchto částek je dále třeba navýšit o 21% DPH, neboť advokát je dle předloženého osvědčení registrován coby plátce této daně. Celkem tak na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně žalobkyni přísluší částka 47.336 Kč.

26. Odvolací soud proto napadené rozhodnutí co do zamítavého meritorního výroku II. jako věcně správné potvrdil (§ 219 o. s. ř.), co do výroku o náhradě nákladů řízení III. je změnil jen tak, že nově určil jejich výši částkou 47.336 Kč (§ 220 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.), jinak je i v tomto výroku potvrdil.
27. Podle ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř. pak odvolací soud rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení, a to tak, že právo na ni svědčí podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. žalované, která byla v odvolacím řízení (co do věci samé) zcela úspěšná. Náklady žalované v odvolacím řízení jsou tvořeny odměnou jejího zástupce (advokáta) ve výši 3.100 Kč podle ustanovení § 7 AT (tarifní hodnotou je tu podle ustanovení § 9 odst. 4 písm. a/ AT částka 50.000 Kč) za úkon spočívající v účasti při jednání odvolacího soudu, náhradou jeho hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 1, 3 AT) a 21% DPH, neboť advokát vykonává advokacii jako společník [KOCOUREK & partneři, advokátní kancelář, s. r. o.](#), která je registrována coby plátce této daně. Celkem tak žalované náleží částka 4.114 Kč, kterou je třeba uhradit ve lhůtě 3 dnů od právní moci rozhodnutí (§ 160 odst. 1 o. s. ř.) k rukám advokáta (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. dovolání, a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání zkoumá dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 1. července 2020

JUDr. Jitka Denemarková v. r.
předsedkyně senátu